

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Március 15.

A „Makói Független Ujság“ számára írta: Király Pál.

Ezernyolcszáznegyvennyolc, a viharok és a nagy műtétek esztendeje. Azok a szelek, melyeket az előző században elvetettek, kikeltek, elsöpörtek a magyar föld színéről minden rongyot, minden szemetet, melyet a középkor maga után hagyott. 1848. január 2-án született meg Palermóban a szabadság fényes üstököse. Azután Bajorországban tünt fel, majd Bécs felett kezdett ragyogni. Míg végre a magyar nép millióinak világította meg a lelkét.

Március 15-ike, a magyar szabadság szent ünnepe.

Lehulltak a bilincsek s a zsarnoki önkény alól felszabadult a sajtó. S a szabadság derengő hajnalán a nemzet lelkes ifjúsága oda menydörögte az ocsudó világba, hogy ez a sokat szenvedett nemzet élni akar, szabadabbá akar lenni.

A márciusi ifjúság lánglelkű szónoka, Petőfi pedig mint a legendás idők daliás alakja, megpengette a lantját s mint a fohász szállt szájáról-szájra: Isten neve után a legfenségesebb szó: „Szent világ szabadság.“

Olyan ez a nap nekünk, magyaroknak, mint amikor a Velencei kut-börtönből évente egyszer felhozzák a rabot a napvilágra, hogy élvezze a szabad levegőt. Mi is egész éven át szenvedünk, szenvedjük a sulyos rabságot, a lelki rabságot, mely sulyosabb a kut-börtönök dohos levegőjénél.

Négyszáz esztendeje emészlik ennek a nemzetnek a testét a centralizmus utálatos férgjei. Annak a nemzetnek a testét, akit a sors szabadságra predestinált. Nekünk nincs nyugalmunk, nekünk sulyosabb a helyzetünk, mint a gályarabnak, mert azt megláncolják, korbáccsal verik, de nekünk a folytonos arc-csapásokat is tűrni kell.

Ma, március 15 én mi is öntsük ki lelkünk minden keserűségét. Hiszen ugy is csak ez lehet a mi egyetlen elégtételünk az egész évi keserűségért.

Arcunkba szökik a vér, ha végig tekintünk a mai közéleten. Tömeg nyomort és pusztulást látunk minden felé, melyet a nagyhatalmi hóbort idéz elő. A nemzeti vagyon pusztul és vele együtt elvésznek a régi jó magyar erkölcsök is. S mindezt az akna munkát az átkos kamarilla készíti elő a bécsi boszorkánykonyhában.

Nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy most a XX. században, nem a középkor legsúlyosabb elnyomatásában él a magyar nemzet. Akkor Karaffa nyiltan állt ki a nagy világ szemé elé és gyilkolta halomra nemzetünk legjavát.

Ma ezt a nemzet ölé akna munkát másként végezik a nemzet ellenségei.

A jelszó ugyanaz, mint régen volt: koldussá kell tenni ezt az országot és azután rabbá. Véres verejtékkel robotol a magyar nép, a jövedelem ezer, meg ezer új forrásai nyílnak és vagyon még sincs sehol.

A roppant pénztömeg, amit ez a nemzet évente előteremt, milliárdokat tesz ki és sehol semmi látszat. Hivatalnokaink nyomorognak, élet-halál küzdelmet vívnak a megélhetésért. Közintézményeink gyengén állanak. A közoktatásunkra nem jut egy fillérrel se több, mint az előző években. Szóval nincs semmire pénz, ami a köznek használna.

De ezekkel szemben a hadügyi költségek bárhogy emelkedjenek is, van bőven mindenre. A hajó-óriások egymásután épülnek, a nemzeti vagyont másrésztől egy egész idegen raj emészti fel.

Igy a nemzeti jövedelem a levegőben vész el. S ezért ellenszolgáltatásként még a sokat hirdetett nagy hatalmunk is egy légbe épített vár, amely legelső szellő érintésére összedől. Hiányzik belőle az alapkö, amely a nemzet lelkéből fakad.

Most kérdezzük azokat a muszkavezetőket, hogy lehet még mindig tűzbe menniök és lelkesedniök olyan eszmékért, a kik a szószeros értelemben kiszolgáltatják ezt az országot ellenségeink kezébe.

Uj mesgyéhez érkezünk és a legnagyobb ideje már, hogy oda dörögjünk Ausztriának, hogy tovább ez nem mehet.

Meg kell szünniök a válasz falaknak. A nemzet egy testté kell, hogy olvadjon, hogy megte-remtse az új Magyarországot.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha új érat teremtünk a magyar nemzet történetében és megcsináljuk e népparlamentet, amely nemzetünk hagyományaihoz hiven ragaszkodik ahhoz a darab földhöz, a mely ápol és eltakar.

Március idusán, ezen a szent napon tegyünk fogadást, hogy addig nem tesszük le a fegyvert, a míg ki nem vivjuk az általános és titkos választói jogot.

Az így való ünneplés méltó március idusához.

Március 15.

Makó város ünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 14.

Makó város közönsége, mint minden évben, az idén is kegyeletes megemlékezéssel ünnepli meg a magyar szabadság 1848-iki kivívásának az évforduló napját, március 15-ikét.

Makó város képviselő-testülete által kiküldött rendező-bizottság összeállította az ünnepély programját, amely szerint holnap március idusán az ünnepély lefolyik.

A holnapi ünnepi program — a mint már előzőleg is közöltük — a következők.

Dél előtt:

Félkilenc órákor. A városi képviselő-testület és a közönség gyülekezése a városháza előtt s innen elvonulás a görög katolikus templomba.

9 órákor. Ünnepi istentisztelet a görög katolikus templomban. Az isteni tiszteletet tartják: *Boros János* és *Borlán János* lelkészek.

10 órákor. *Dr. Galambos Ignác* polgármester előnöklése alatt városi díszközgyűlés. 1. Ének: Előadja a makói dalárda. 2. Emlékbeszéd, tartja: *Décezy Imre* református segédlelkész. 3. Ének: Előadja a makói dalárda.

11 órákor. A képviselőtestület és a közönség *Purcsi Károly* és *Kolompár Béla* zenekara kíséretével a *Kossuth-szobor* elé vonul s *Dr. Galambos Ignác* polgármester beszéd kíséretében a szoborra felteszi Makó város koszorúját. Utána a makói dalárda és a közönség a Hymnust el énekli.

Délben:

A 48-as öreg honvédek megvendégelése *Pernecki Imre* vendéglőjében.

Délután:

Gyülekezés a városháza előtt.

Félhárom órákor. 1. *Hazafias ének*: Előadja a makói dalárda.

2. *Emlékbeszéd*: Tartja: *Dallos Ferenc* ügyvédjelölt.

3. *Hazafias ének*: Előadja a makói dalárda.

4. *Szavaltat*: Előadja: *Dr. Herczeg József* ügyvédjelölt.

5. *Hazafias ének*: Énekli a közönség.

Ezzel a délutáni ünnepély is véget ért.

Este az egyesületekben s a körökben szintén ünnepélyek lesznek.

A társadalmi egyesület ünnepélye.

A „makói társadalmi egyesület” előző évi hazafias szokásához híven szintén megünnepeli március 15-ikét. Az ünnepnap estéjén 8 órai kezdettel a *Korona* emeletén levő saját dísztermében társas vacsorával egybekötött ünnepélyt tart a következő műsorral:

1. Ünnepi nyitány. Előadja *Purcsi Károly* és zenekara.

2. *Emlékbeszéd*. Tartja: *Tókos Izsák* állami iskolai igazgató.

3. *Hazafias költemény*. Szavalja: *Kun Zoltán* református segédlelkész.

4. Hymnus. Énekli a közönség.

Ünnepély után vacsora, melyen egy teríték ára személyenként 2 korona. A teríték marhapaprikás, turócsusza, egy fél liter bor és egy szódavíz.

Vacsora után tánc.

Ünnepély a főgimnáziumban.

A makói állami főgimnázium önképzőköre március 15-én délután 11 órákor szintén ünnepélyt tart a következő műsorral:

1. Nemzeti dal; írta *Pacius Frigyes*. *Karének*.

2. *Ábrányi Emil*: Mi a haza? Szavalják: *Katona Pál* VIII. oszt. t. és *Abonyi Lajos* II. b. oszt. t.

3. a) *Rákoczy kesergője*. b) *Csinom Palkó*, kuruc katonadal. *Karének*.

4. *Emlékbeszéd*; írta és előadja: *Bálint István* VIII. oszt. t.

5. a) *Nincs becsülete a katonának*.

b) *Insurgensek indulója*. *Karének*.

6. *Csengey Gusztáv*: A fogoly lengyel szavalja *Kalkin Ede* VIII. oszt. t.

7. *Hymnusz*; *Karének*.

A függetlenségi körök is ünnepelnek a nagy nap estélyén. A III-ik olvasóköri az ünnepi beszédet: *Dr. Dózsa Sámuel* m. főügyész tartja.

Ünnep az Urániában.

A makói Uránia-színház is ünnepi előadások keretében áldoz holnap a márciusi idők dicső emlékének. Délután fél 5 órákor lesz az első s este 8 órákor a második előadás. Mind két alkalommal *Hentaller Lajos*nak gyönyörűen megírt darabja. Az 1848-iki szabadságharc történetét kerul színe *Mihelics Károly* tanár olvasásában 100 színes és tiznél több mozgó fénykép mellett.

Justh Gyula távirata.

A kertészek üdvözetére.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 14.

A „Makói Független Ujság” tegnapi számában közöltük azt az üdvözlő levelet, melyet a makói kertészek küldtek *Justh Gyulához*. Kertészeink megbízásából felelős szerkesztőnk irt az üdvözléshez kísérő szavakat, melyekben egyuttal meghívta *Justhot* a holnap tartandó március 15-iki ünnepélyen való részvételre is.

Justh ma távirattal felelt az üdvözlésre. A távirat tartalma mélyen bevilágít abba a szerete teljes és kölcsönös ragaszkodással telt szívélyes viszonyba, melyben *Justh Gyula* választóival van.

A táviratból különben sajnálatlalt értesülünk arról, hogy a mi lelkünkben lelkedzett igaz vezérünk, a magyar nép jogaiért küzdő lelkes tábor leglelkesebb igaz vezére gyengélkedő beteg. E mellett politikailag is elfoglalt, ezek miatt nem jöhet közzénk a holnapi ünnepre.

Justh Gyulának a távirata a következőleg szól:

Tekintetes

Dr. Kiss Pál szerkesztő urnak

Makó.

Makói kertészek üdvözlő levelét, valamint a holnapi szabadságünnepegyre szóló szívélyes meghívásodat őszinte, nagy örömmel s hálás köszönettel vettem. Legforróbb óhajom lenne kétségkívül az, hogy a magyar szabadság szent ünnepét közöttük, az én fáradságtalan, hűséges, tántoríthatatlan bajtársaim s munkatársaim között tölthetném. De *politikai elfoglaltságom és gyöngékedésem* — sajnos — akadályoznak a megjelenésben. *Lelkem azonban rajongé, lángoló szeretettel ott lesz a holnapi szent ünnepnapon* mindazok között, a kik velem együtt elszántan fáradoznak, a demokratikus, új Magyarország megalkotásán. *Tiédtek szívem minden dobbanása, agyam minden gondolata.*

Justh Gyula.

A kínai köztársaság.

Juan—Sikai az elnök.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, márc. 14.

Yuan-Sikait vasárnap Pekingben ideiglenes elnökké választották. Jelen voltak a mandzuk, mongolok, mohamedánok, tibetiek képviselői, továbbá *Naking*, *Vucsang* és más tartományok küldöttei. Megválasztása után *Yuan-Sikai* a következő nyilatkozatot olvasta föl:

Miután a köztársaság létrejött, számos művet kell megvalósítanunk. Igyekeznünk fogok a köztársaság fejlődését előmozdítani, az abszolút monarchia hátrányait megszüntetni, az alkotmány követelményeit figyelembe venni, az ország jólétéért dolgozni, a nemzetben élő öt fajt egyesíteni. Mihelyt a nemzetgyűlés állandó elnököt választ, vissza fogok lépni. *Erre esküszöm a kínai köztársaság előtt.*

Az elnökválasztás alkalmából hétfőn manifesztumot adtak ki. A manifesztum *kegyelmet ad az őszes foglyoknak a rablók és gyilkosok kivételével*. A manifesztum továbbá *elengedi az esedékes, de még be nem fizetett földadókat és közli végül, hogy egyes dolgokban a régi törvényeket fogják alkalmazni, amennyiben a köztársaság szellemével nincsenek ellentétben.*

Eladó ház tehénjárással.

A *Pacsirta-utca* 4. ujszám alatt levő ház tehénjárással együtt és egy napos ingói föld szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet

Kocsis Józseffel

szerda, péntek és vasárnap d. e. 9—11 óráig a fenti szám alatt.

Március Idusán.

Írta: Réthy László.

Beköszöntött a március
A szabadság hónapja;
Tette vágyik és dologra
Milliók kicsinye, nagyja!
Nézzétek a természet is
Megkezdé már nagy művét,
Csak az ósdi, maradi had
Várja Bécestől — kenyereit!

Tette vágyik s előretör
Minden a szép nap alatt,
De százados ellenségünk
Ma is a régi maradt.
Hát vakossággal verte meg a
Teremtő e rongyhadat,
Hogy nem látja: e világon
Az idő gyorsan halad.

Rügyfakasztó szép március
Szabadságunk hónapja,
Hatvanégy év óta várjuk
— Öregje, fiatalja —

Jöttödöt, hogy ünnepeljünk
Mindnyájan tiszta szívből...
És még ma is, hej sok labanc
Él bécsi — Judás pénzéből!

Ócska, korhadt söpredéke
Rég elavult időknek,
Nem látjátok jobbra-balra
Képét — jövődötöknek?
Nem látjátok, hogy megmozdult
Észak, kelet, nyugat, dél...
A szabadság virágzik már,
S rongy lelketek még se fél?

Ti akartok szembeszállni
Népek millióival?...
Vigyázzatok s kotródjatok
Intünk, most még jó szóval:
Még türetek, de türelmünknek
Közeledik határa
Ha utunkból nem kotródtok:
Eltűnünk nemsokára!

Elég volt már, — Isteniünkre,
Bécs előtt esuszni-mászni;
Rabságunknak valahára
Végét kell már szakítani!
Ki még ma is Bécsnek hizelg
Édes hazánk kárára!
Szép március! Küldj mennyköve
A talpnyalók számára!

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . . 14 Kor.
Félévre . . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . . 3 K. 50 fill.

Lucerna,

gacsibai tanyámon egész évi kaszálásra kiadó. A parcellákban szabad választás.

Mandl Zsigmond.

2

ELŐADÁS!

KIRÁLY PÁL egy napi vendégszereplése az URÁNIÁBAN.

1912. évi március hó 16-án, szombaton a szegedi katonazenével színpadra kerül:

A ZSIDÓK TÖRTÉNETE.

3 felv. 130 színes vetített és számos színes mozgóképpel. — Mérsékelt helyárak: Fentartott hely 2 kor. Zártszék 1 kor. 50 fill., Támlásszék 80 fill., Karzati ülőhely 1 kor., Karzati állóhely 40 fill. — Jegyek előre válthatók Vészi Dezső papírüzletében.

DÉLUTÁN
6
ÓRAKOR
ÉS ESTE
9 ÓRAI
KEZDETT.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 15. Péntek Római kath. Lingon vi. Gör. kath. Március 2. Hézych. — Nap két óra 17 perckor, nyugszik 6 óra 2 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Hőszűrés és elvétel csapadék várható. — Sürögnyomozás: Hűvösebb, elvétel csapadék. Déli hőmérséklet: 9-6 fok Celsius.

Felhívás Makó város polgáraihoz!

Makó város képviselőtestülete által a március 15-iki ünnepélyek rendezésére kiküldött bizottság ez uton is kéri a város háztulajdonosait, hogy a nagy nap reggelén házaikat nemzeti színű zászlókkal lobogózzák fel, este pedig ablakaikat világítsák ki, hogy a magyar szabadság ébredésére emlékeztető évforduló megünneplése külsőleg is méltó legyen e nap emlékéhez s Makó város polgáraihoz!

Bizottsági ülés a megyén. A vármegyei árvaház igazgató választmány ma délelőtt *Hervay* István elnöklésével ülést tartott a vármegyén. Az igazgató választmány ezen az ülésen intézkedett az árvaháznak átadása alkalmából az ott levő árva gyermekek elhelyezése iránt. A gyermekek legnagyobb részét magánosoknál helyezik el, mindössze 5 olyan árva van, kiket az állami gyermekmenhelyben helyeznek el. Az árvaháznak a gyermekvédő liga részére való átengedése folytán felszabadul a vármegyének is mintegy 60 ezer korona alapja. Erre nézve kimondotta az igazgató választmány, hogy annak kamataiból részint a most elhelyezett árva gyermekeket, részint pedig jövőben arra érdemes árva gyermekeket segítse.

A téglagyár jövedelme. *Pákh* Kálmán gazdasági szaktanácsos a téglagyár legutóbbi 10 napi jövedelme címén a városi közpénztárba 1500 koronát befizetett.

Hitelesítő közgyűlés. Ma délelőtt dr. *Galambos* Ignác polgármester elnöklése alatt hitelesítő közgyűlés volt, melyen a március havi közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet hitelesítették.

A főtéri esatorna. A városi tanács mai ülésében *Pákh* Kálmán gazdasági szaktanácsos elnöklése alatt bizottságot küldött ki a főtéren épített fedett esatorna felülvizsgálására és átvételére.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számítógazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovasára és a vevők kárára lehetséges.

Elutasított kérelem. Már megirtuk, hogy a Ménesi-féle mulatót a környék lakossága ki akarta telepíteni és ez iránt kérvényt adott be a városi tanácshoz. A tanács mai ülésén foglalkozott a kérelemmel és azt elutasította.

Lemondás. A városi alkalmazottak nem bírnak csekély fizetésükből megélni, így egymás után

adják be lemondásukat. Most egy kocsis mondott le, ezért aztán április 1-én ismét megüresedik egy állás.

Versenytergályalás. A városi szolgaszemélyzet ruházatának elkészítésére a tanács mai ülésében versenytergályalást tűzött ki, melyet folyó hó 27-én délelőtt 10 órakor tartanak meg a városháza kistanácstermében.

A zsidók története. Holnapután szombaton két előadásban kerül színre az Urániában A zsidók története, délután 6 és este fél 9 órai kezdettel. Óriási aranyokban bontakozik ki az érdeklődés a nagyszerű előadás iránt. Világvárosi műveltségben lesz része a makói közönségnek. Erről teljes garanciát nyújt a szerző *Király* Pál személyes megjelenése is. Király legutóbb a múlt télen adta elő Föld története című híres darabját. A zsidók története azonban felülmúlja minden eddigi munkáját. Különös sikert biztosít a zsidók történetének örök becsű szép zenéje, melyet a szegedi betanult és itt Makón is a karmester személyes vezetésével ad elő az előadás keretében a 46-ik gyaigezred zenekara 20-30 perccig tartó, pazarszinezésű mozgóképek kerülnek bemutatásra, melyek korhű jelmezekkel egész korekpeket varázsolnak elének Izrael multjából. Ezeket a korjeleneteket fogja kísélni a szegedi katonazene stízszerű ó-héber zenével. A kik a mult vasárnap Hódmezővásárhelyen a Fekete-sas nagytermében résztvettek A zsidók története előadásán, valóságos legendákat beszélnek az előadás csodás szépségeiről és a bűbajos héber zenéről.

Államsegély. A vallás és közoktatásügyi miniszter a makói alsófokú kereskedelmi tanonc iskola céljaira 850 koronát utalványozott.

Felület állatjávány. A nagymajláti járási állatorvos ma jelentette, hogy ott a lőrühkór jáványyszerűen fellépett, miért is elrendelték a forgalmi zárlatot.

Új fűtő. A városi tanács a lemondás folytán megüresedett fűtői állást ma töltötte be. Az állásra ötven pályázta, kik közül a tanács Nagy Sándort választotta meg.

Ezüstpénzek veretése. Egy-és két koronások veretése már régebben elhatározott dolog, törvény is van az új ezüstpénzek veretéséről. A törvény rendelkezései szerint 100 millió egykoronás és 50 millió két koronás ezüstpénzt fognak vereni, ebből 70 százalék Ausztriába és 30 százalék Magyarországon készül, úgy hogy Ausztriában 105 millió korona és Magyarországon 45 millió korona új pénz lesz a kétsoronás, amelynek az lesz a hivatása, hogy lassanként kiszorítsa a forgalomból a régi ezüsförintet. A kétkoronásokból senki sem lesz köteles fizetesképpen 50 koronánál többet elfogadni s ebben különbözik a kétkoronás az egyforintostól, amelyet korlátlan mennyiségben kellett fizetés gyanánt elfogadnia.

Megszökött tanonc. Nagy Sándor makói illetőségű tanonc, ki *Viener* Benő szegedi kereskedőnél volt alkalmazva, gazdájától 60 koronát ellopott és megszökött. A szépreményű csemetét keresik.

Országos vásárok. Legközelebb a következő országos vásárok tartanak: Battonya Osnádmegye március 16-17. Berzova március 17. Dézna Aradmegye március 19. Hódmezővásárhely március 15-18. Kalocsa március 17-18. Nagyvárád március

17-22. Temeskubin március 17-18. Temesvár Temesmegye március 15-18. Tenke március 18. Ujvidék Bácsbodrogmegye március 16-18. Arad március 22-26. Békés március 22-24. Delta Temesmegye március 23-24. Módos Torontálmegye március 24. Törökbecse Torontálmegye március 24. Versec Temesmegye március 22-25. Fenta Bácsbodrogmegye március 24-25. Zombolya Torontálmegye március 22-24.

A szabadságharc története. Az 1848-49-iki szabadságharc történetét gyönyörűen írta meg *Hentaller* Lajos volt országos képviselő. A három felvonásos, nagyhatású darabot színes és mogó fényképek díszítik, s igazán hazafias cselekedetet végez a makó Uránia Színház, mikor ezt a fényes darabot a holnapi nemzeti ünnepen Makó város közönségének is bemutatja. Délután 4 és este 8 órakor két előadást rendez a makói Uránia s az ünneplő közönség igazán méltóan viseli magát a nagy naphoz ha ezt a gyönyörű előadást meglátja.

Anyakönyvi hírek. *Házasságra* jelentkezett. Dégi Ferenc Szabó Máriaival. *Házasságot* kötött. Szentpéteri Sándor Szabó Katalinnal. *Elhaltak*. Vajdovics Lajos 48 éves, Szabó András 5 napos korában.

A férj zsarolása.

Tizezer korona egy találkaért.

(Saját tudósítónktól.)

Arad, márc. 14.

Kiss Ferenc kőrösbökönyi téglagyári munkavezetőnek van egy esinos felesége. A fiatal menyecske szemet vetett E. I. kőrösbökönyi földbirtokos és törvényhatósági bizottsági tag, Kissné nem utasította vissza a földbirtokos szerelmi ajánlatát, sőt a menyecske lakására találat adott a földbirtokosnak. Kissné a találka idejét közölte férjével, aki erre ravasz zsarolási kísérletet eszelt ki. Szombat este hét óra volt kitűzve a randevu. A földbirtokos pontos időben megjelent a menyecske lakásán, aki már várta őt. A földbirtokos alig volt pár percig a szobában, amidőn berohant a szobába revolverrel a kezében Kiss Ferenc, a férj.

Nyomorult, aláírja ezt a váltót, vagy nem? Ha nem írja alá, lelövöm, mint egy kutyát? És odanyújtott a földbirtokos elé egy tizezerkoronás kiállított váltót.

A földbirtokos rémületében nem tudott mást tenni, mint aláírta a váltót. Mikor ez megtörtént, a férj ráadásul kidobta lakásából a szerelemittas földbirtokost.

A férj azonban nem sokáig örülhetett a tekintélyes összegű váltónak, mert a földbirtokos a rosszul sikerült randevu után szaladt a csendőrségre és feljelentette Kis Ferencet zsarolásért, személyes szabadság megsértéséért és életveszélyes fenyegetésért.

A csendőrök nyomban elmentek Kiss Ferenc lakására és letartóztatták a házigazdát. Kiss előbb ellenkezni próbált, de mit sem használt. A csendőröknek sikerült a váltót is megkeríteni.

A revolveres férjet a csendőrök átadták az aradi törvényszék vizsgálóbírájának.

Gyümölcsfa,

prima oltott alma és körtefa, darabja 10, 12 fillér

Görbe Jánosnál,

Kigyó-utca 18. szám alatt.

Makói Uránia-színház.

Csak március 15-én!
Délutáni és esti előadás!

Az 1848---49-iki szabadságharc története

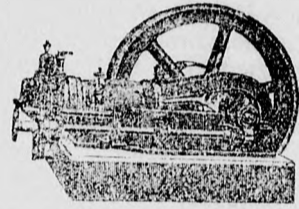
Hentaller Lajos gyönyörűen megírt darabja csak pénteken délután 5 és este 8 órakor kerül színre a makói Uránia-színházban.

Csak két ünnepi előadás március 15-én.

Gyönyörű 100 színes és tiznél több mozgófénykép díszíti a gyönyörű darabot, amelyet Mihelics Károly főgimnáziumi tanár olvas fel.

A hafias közönség az Uránia színházban ünnepelhet a legszebben.

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ. Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ: Gellért Ignác és Társa Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Tisztelettel tudatom

Makóváros és vidéke mélyen tisztelt gyászoló közönségével, hogy a Borsy-féle

temelkezési vállalatot

Borsy Imre utóda feloszlatta és én e teljesen új felszerelést, valamint az

árúkeszletet megvettem.

A többek közt rendkívül szép és száraz tölgy- és akácia palincsokat, kereszti és fejtának való anyagot nagy mennyiségben s ezáltal eddig is a legjobban berendezett „Órangyal” disztemelkezési vállalatot tetemesen megnagyobbítottam. Hét díszes és többrendbeli gyász-kocsijaim és megfelelő behuzatok s mindennemű ravatalozások

dij talanul

áll a gyászoló közönség rendelkezésére. — Pontos és szolid kiszolgálás, jutányos áron. Kérve a tisztelt gyászoló feleknek nagyra becsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel
özv. Gyurik Lajosné

az „Órangyal” disztemelkezési vállalat tulajdonosa, Kenyérpiac. (Tőke-ház). Az üzlet átvételéből kikérülő használt holtberendezés jutányos áron eladó.

Regény.

Szereltem a sirig

vagy (13)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

I.

Amint bejelentették a vendégeket, Serraval Márius, a neje és a fia épen künn ültek a platánok alatt.

Az utóbbit, amint a Simonne világos ruháját meglátta, öröm fogta el, mintha egyszerre az egész vidék verőfényesebbé lett volna.

A bíró nagy szívélyességgel fogadta vendégeit, Trangy a maga részéről szintén simított szögletes jellegén s most az egyszer nem beszélt a villa-vállalatról. Somonne, ki mindig boldognak érezte magát, ha apja jó hangulatban volt, mindinkább, kilépett tartózkodásából.

A benső megelégedés, melyet érzett, még szebbé tette minden vonását; szeméi vidámbb fényben égtek s az élénkebb vérkeringés rózsásra festette az arcát.

Jean messziről a szőlő végében egy gesztenyefák által árnyalt magaslatot mutatott neki, honnan egyszerre be lehet látni a nagy és kis Annecy tavat.

A lányka az mondta szeretne onnan szétnézni.

Arra vették tehát utjokat ket-tecskén a szőlőkerten keresztül.

A magaslatról a menthoni diófák fölött valóban nagy kékes víztükör volt látható, fölötte a Samnor fenséges csucsával, míg a Roc-de-Chère kerek kimetszésén által a sem balra egész a tó végeire hatott, hol a víz párás felülete látszott, mint azurkék felhő.

Ez azonban még nem volt minden; ha hátat fordított az ember a gesztenésnek és szembe állott a hegyek lágyan kikerekült cirkuszának, úgy tetszett mintha énekelni hallaná az előtte elterülő, harmonikusán árnyalt összes zöld színek

szinfóniáját.

Jeant és Simonnet egyformán meghatotta pompás táj képe.

Benső meghatottságuk gyorsan közlékenyökké tette őket. Egymásra néztek szemök el volt bájolva e színek által.

— Ez a valóban szép! kiáltott fel a lányka; sohasem értettem ezt meg jobban mint most.

— Igen, erősítette Jean, ki éppoly bámulva szemlélte a felséges tájat s a fiatal leány kecsseit.

(Folyt. köv.)

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. tum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.fmar ffo védjegy rajta van.

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesitem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti **Cormick**-féle kévekötös aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti Standard védjegyű Manilla-zsineget, Fűkaszalógepeket, lógereblyéket, tárcás boronákat, négyszögben ültető Kukorica-vetőgépeket és eredeti

Sack Rudolf-féle

hekötött zsák védjegyű tüköracél ekeket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

Névjegyeket,
báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Allítsa meg

a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független
Ujság”-ot megta-
lálja benne, amire
szüksége van.

Kiváló minőségű
**5 éves rizling, kövi-
dinka és Bakator**
literenkénti ára 1 korona.

Muskotály

ára 1 korona 20 fillér
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki úri közön-
séggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden úri-
és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű
úri közönséget, hogy ugy szabászatommal, mint legjobb minő-
ségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb
törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden te-
kintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives párt-
fogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

▲ Aki arcának fideségét s kezének, fogának
fehérségét meg akarja tartani csak
szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét,
pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sőtör, szeplő és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni viz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajregenerátor!**

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!

Mindennemü gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszertára a »Szent István«-hoz
M A K Ó N. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Mindenki

a Massey Harris aratógépet
vásárolja, amióta megismerték.

Kezelés betanítása díjtalan
és mindennap 374

HALÁSZÁ. gépraktá-
rában

Makó, Főtér. — Vásárlás előtt
ne mulassza el megnézni.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele
történik, ami a közönséget érdekli,
közölje azonnal a „Makói Független
Ujság”-al. A „Makói Független Ujság”
mindent megír, semmit se hallgat el.

A Maros folyótól 100–150 lépés-
nyire levő s

halastó létesítésére

kiválóan alkalmas kikubikozott
másfél katasztrális hold földem
haszonbérbe kiadó.

Dr. Kiss Pál.

Hogy az időt megcsalja, illatos levélkét irt a her-
cegnőnek, melyben megjelenését ebédre kilátásba he-
lyezte.

„Hosszas beszédem lesz magával, a melytől éle-
tem sorsa függhet.”

Minő beszélgetés? Ő maga sem igen tudta; de
ezt írta, hogy valami módon keresztül ámitsa magát a
küszöbön álló nehéz órán.

Azt hitte, hogy megkésett s csak azután vette cso-
dálkozva észre, hogy még csak fél kilenc. Tehát még
másfél óráig kellett várnia.

Ugyan mihez fogjon addig? Belépett egy pillanat-
ra Compariellóhoz, hol senki mást nem talált, mint a
helyiség tulajdonosát, kivel beszédbe ereszkedett a ló-
versenyekről és mindenféle dologról.

— Én azt hittem, hogy báró ur vidéken van, —
mondta Compariello.

— Miért hitte azt?

— Mert az „Omnibus” tudósítójának egy látoga-
tását írja le az ön pompás villájában.

— Hol van ez az „Omnibus”? Ez rávall arra a
marha Ceccerére. — Valóban ő és senki más! —
mondta, miután egy pillantást vetett rá. — Így írják
a történelmet s lopnak ki egyuttal egy gyanutlan lélek-
nek egy ebédet a zsebéből.

— Ezek üzleti fogások, hogy egy számmal többet
lehessen eladni . . . . De hogy erre a kalpra tér-
jünk: Azt várták, hogy ebből nagy pör fog támadni,
ugy látszik azonban, hogy füstbe megy minden.

— Én is oda vagyok rendelve mára. Hogy mit
csináljak ott, valóban nem tudom; én sohasem foglal-

ősztrónról, pozitív és klasszikus iskoláról csacsog-
ni; a gonosztevőt elfogni, az a fő és hogy a békés
polgár biztossága a gonosztevők elrettentésével egyenlő
módon mozdíttassék elő.

Ez az, mit a büntető törvény eme szabadelvüinek
magtanulniok kellene, kik előtt Romagnosi, ha ma még
élne, nem volna más mint félbolond.

Don Ciccio ma valóban még érdemesebben boly-
hos volt, mint a fehér cilindere.

Asszonyom! A „Menyasszony“-hoz címzett
o rőfös- és divatáru üzletbe o
vásárolja be szükségleteit, Dessewffy-tér püspökkerttel
szemben: hol arra a kellemes tapasztalatra fog jönni,
hogy az eddig vásárolt áraknál sokkal olcsóbban vesz.
Igy tehát mindenki saját érdekében cselekszik, mielőtt
vásárol, elsősorban az olcsóságáról elismert cég áru-
raktárát tekintse meg, hol mindennemű rőfös- és di-
vatáru cikkek dus választékban a legújabb kivitelben
megérkeztek.

Husvétli és tavaszi ujdonságok!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Ibolya krém, a legjobb
szappan, arc- és kéz-
puder, finomító
szerek
Egyedül
kaphatók:

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszertárában.
MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-krém 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fillér.

Magy raktár mindennemű engedélyezett
különlegességekben, kútszerek, gumi-
cikkek-, kozmetika- és illatszerekben,
205

Magánosok érdekében!!

Legfinomabb, valódi
**törköly, kék szilva,
barack és seprő-**
pálinkák, legjobb borok és
kőbányai sörök
kaphatók Iritz Sámuel özv.
cégnél.

Lapkihordó-fiúk

felvételnek a kiadóhivatalban.

prima
65 hold here-

föld
hasznobérbe kiadó. Értekez-
hetni lehet
Iritz Miksa tulajdonossal.

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;
szines angol árúból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o
Mértékszerű rendelesek elsőrangú munkásokkal saját
műhelyünkben a leggyorsabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!
Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és
fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák
fejkötők és himzet,
pique paplanok.

Női blúzok a legizlé-
sebb kivitelben.

(171) Szőrmeáruk,
boák, muffok a leggyorsabb kivitelből a
legfinomabb kivitelig.
Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és
gyászkalapok állandóan raktáron.

Díszítések és alakítások
a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az
Otthonkávéház mellett)

a egyik és az ember egyenértékének az elve, valamint az a másik, melynél fogva az élő és a halott ugyanabban a seprőben ugyanannak az erjedésnek van alávetve. Belőle származnak végre az okostervek és tanácsok, az övrendszabályok és éleseszü bizonyítások. Annak a feladata volt tehát az ő védelme is.

Már érezte, hogy agyuktól és löszertől duzzad mint a vár ez a szegény fej; és ha a kezével hozzá nyúlt, izzadni érezte, mint a befűtött sütőkemencét.

Szegény, szegény fej! Egy fél hónap óta, azaz ama naptól kezdve, mikor a Sacro-Monte kanonokja a 15.000 lírát tőle visszakövetelte, nem volt sem nyugalma sem pihenése többé egy pillanatra sem. Sőt maga a kábítószerű álmom, melybe időről időre esett, sem volt egyéb, mint agyműködései elgyöngítő tulerötetésének a hatása.

Türelem! Ma az utolsó nap volt. Még öt óra és aztán elutazhatott anélkül, hogy valami gyanút keltené.

Elutazni! Minő kéj, minő megkönnyebbülés, ha négyszáz mérföldre, a tengeren túl érezné magát! Spanyolországba akart menni. Miért ne? Hiszen Spanyolország a torerók és az andaluziai nők hazája.

Mellesleg pedig egy kissé az isteni Palandes hercegnő hazája is.

Mig ez és más hasonló gondolatokon töprengett, hogy agyának nyugalmat és levezetést engedjen, beferezte öltözködését. Ritkán lehetett Santafusca bárót ilyen elegánsnak látni; fehér mellény, fényes cilinder, világos glaszé keztyük, magas inggallér, ébenfa sétatbot platina fogantyúval; és az egészet felhőszerűen beburkolva finom liliompör illatt.

XXIV.

Bűnhődés.

Csak reggel volt a báró képes a szeméit lehuny-
ni; de már hét óra előtt újra felébredt. Első pillanat-
ban nem emlékezett mindjárt arra, mi az egész éjszaka
oly kínosan foglalkoztatta; csak a szűró fájdalom
a szive táján, idézett mindent vissza emlékezetébe.

A napfény hatása okozta, hogy helyzete most
aránylag jónak, veszélyei csekélyebbeknek tündek fel.
Valóban vulkánikus fantázia kellett hozzá, hogy a Mar-
tellini lovag szeretetreméltó megidőzésében valami többet
lásson mint meghívást, hogy a híres osztrigama-
yonnaist vele megkóstolja.

— Lelkemre, különös egy eredeti ember! — je-
gyezte meg nevetve az irás ismételt átfutása után. —
Ha magam helyett a hercegnőt küldhetném hozzá, bi-
zonyos volnék benne, hogy a fejét elvesztené. Eközben
azonban vigyáznom kell, hogy a saját magamét együtt
tarthassam.

Tudta, hogy egész élete ettől a fejtől függött. Ab-
ból ugrott ki a barát megölésének az eszméje, abból